

SOK

INFO

Nr. 197

Mei 2021

Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven - Natuurhistorisch Genootschap in Limburg

SOK en Stichting Ir. D.C. van Schaik

Het SOK-Bestuur:

Susanne Hansen	Voorzitter	06 518 37 304	<i>susanne.hanssen@sok.nl</i>
Rob Visser	Secretaris		<i>secretariaat@sok.nl</i>
Kevin Amendt	Alg. bestuurslid		<i>kevin.amendt@sok.nl</i>
John Hageman	Alg. bestuurslid		<i>johnhageman45@gmail.com</i>
Patrick Semmeling	Alg. bestuurslid		<i>patrick.semmeling@ziggo.nl</i>

SOK-ledenadministratie:

Ger Beckers, Via Regia 158C, 6217 JZ, Maastricht, Tel.: 06 510 58 333 *pghbeckers@ziggo.nl*

SOK-adres Secretariaat:

Aalkeborg 50 6228 BT Maastricht *secretariaat@sok.nl*

Bestuur Stichting Ir. D.C. van Schaik:

Joep Orbons	Voorzitter	043 - 361 87 93	<i>j.orbons@archeopro.nl</i>
Patrick Speetjens	Penningmeester		<i>patrick.speetjens@ziggo.nl</i>
René Haemers	Secretaris	06 - 522 80 011	<i>rhaemers@gmail.com</i>
<i>www.vanschaikstichting.nl</i>			
<i>info@vanschaikstichting.nl</i>			

Redactie SOK-Medelingen:

Ton Breuls, Bovenstraat 28, B 3770 Kanne/Riemst, Tel.: +32 12 454 059 *tbreuls@telenet.be*

Redactie SOK-Info:

John Hageman, Op de Bannet 47, 6223 GD Itteren, Tel.: 043 - 364 54 19 *johnhageman45@gmail.com*
Frans Willems, Driekruisenstraat 104 b5 B 3700 Tongeren, Tel.: +32 470 290 709 *willemsfrans1@gmail.com*

De SOK op internet:

www.sok.nl/facebook.com/SOKNHGL Webmaster: Patrick Semmeling *webmaster@sok.nl*

SOK-avond:

SOK-avonden worden iedere 2^e vrijdag in de maanden januari, maart, mei, juli, september en november gehouden in het Natuurhistorisch Museum Maastricht.
Aanvang: 19.30 uur.

Groeven SOK en Stichting Ir. D.C. van Schaik:

De SOK en Stichting Ir. D.C. van Schaik hebben diverse groeven in beheer of een collectieve vergunning voor een groeve. Informatie in verband met het bezoeken van deze groeven is te vinden op de laatste pagina van deze SOK-Info.

SOK-Denktank:

De Denktank heeft een ondersteunende/adviserende rol (zonder beslissingsrecht en verantwoordelijkheid) en is samengesteld uit SOK-leden die initiatief hebben getoond en goedgekeurd zijn door het bestuur.

Verwijderd ivm. privacywet

Beste leden,

Susanne Hanssen, voorzitter SOK

Na een geslaagde SOK-avond per zoom in maart met mooie lezingen van Joep Orbons en Mike Lahaye, hebben we ook voor onze SOK-zoomavond in mei weer een interessant en gevarieerd programma op stapel staan. De link hiervoor zal ongeveer een week vóór de SOK-avond, per mail, rondgestuurd worden.

Ondertussen hopen we dat iedereen gezond is en blijft, want de tijd komt eraan dat we weer aan activiteiten kunnen gaan denken. We wachten nog even geduldig af...

In maart verscheen de 75e editie van de SOK-Mededelingen. Een feestje en een felicitatie waard, 75 nummers met in totaal 300 mergelgerelateerde artikelen, geschreven door 99 mergelliefhebbende auteurs. Dit heuglijke feit werd o.a. vermeld in 'De Limburger' en 'Het Belang Van Limburg', met lof voor de oprichter en redacteur vanaf het eerste uur, Ton Breuls. Nummer 75 is een extra dikke uitgave met als thema: 'De ondergrondse musea van de Sint Pietersberg', geschreven door John Caris. De SOK-Mededelingen heeft meer dan 300 abonnees, waarvan velen buiten onze groevenregio. Dat is het beste bewijs dat het blad in een behoefte voorziet. We zijn trots op onze SOK-Mededelingen en hopen dat er nog vele edities volgen.

Dan nog een laatste mededeling. Naast voorzitter te zijn van het SOK-bestuur, maak ik ook deel uit van het Algemeen Bestuur van onze overkoepelende organisatie, het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. In de afgelopen maand bood men mij bij het NHGL een plek aan in het Dageelijks Bestuur. Die uitdaging wil ik graag aangaan, waarbij ik hoop dat we de SOK nog meer op de kaart kunnen zetten.

Met vriendelijke berggroet namens het SOK-bestuur.

Programma SOK-avond per zoom (vrijdag 14 mei):

Hans Ogg vertelt over de voortgang van een project in Valkenburg bij een oud woonhuis met een aantal bergkelders.

Kevin Amendt houdt een lezing aan de hand van foto's uit de foto klappers van de SOK/VSS informatiestand. Omdat er niet één thema is, komen hierdoor allerlei verschillende mergel gerelateerde onderwerpen aan bod.

Voor de leden van de leden

SOK-Info 200

John Hageman

Oktober 1984 verscheen van de hand van Ton Breuls, toenmalig secretaris van de SOK, de eerste SOK-Info; zeggen en schrijven één blaadje papier. Maar..... het begin van een succesvolle reeks Info's die in oktober 2021 tot nummer 200 zal zijn opgeklommen.

In SOK-Info 100, met de gekleurde kaft, blikt redacteur Fons Leunissen in liefst 27 hoofdstukken terug op de inhoud van die eerste 100 nummers en haar auteurs onder het motto: De geschiedenis van de SOK-Info: *Steeds dikker, steeds gezelliger*.

Dat doet hij op werkelijk sublieme wijze en ik kan de lezer aanraden daar nog eens kennis van te nemen. Om zo weer eens te genieten van die soepele compilatie en zo en passant het een en ander weer op te frissen.

Nu in oktober dus de 200ste uitgave.

In een bestuursvergadering van de SOK hebben we met elkaar overlegd hoe nummer 200 inhoudelijk "een gezicht" te geven. Dat ging eerlijk gezegd niet van een leien dakje en uiteindelijk werd besloten om een uitgave vóór de leden een uitgave ván de leden te laten zijn.

"Voor de leden van de leden"

Het is altijd moeilijk geweest om zoveel mogelijk leden ook daadwerkelijk een bijdrage te laten verzorgen. Niet iedereen voelt zich hiertoe geroepen en wel om uiteenlopende redenen.

Toch willen we het gaan proberen. Niet geschoten is altijd mis: van professioneel tot laagdrempelig, iedere bijdrage is een bijdrage.
Het zou toch geweldig zijn als zoveel mogelijk leden hun verenigingsblad middels een kleine bijdrage laten zien dat ze het een warm hart toedragen.

In concreto is bijvoorbeeld te denken aan:

‘n anecdote (berglopersverhaal), ‘n gedichtje, wat trekt je in grotten aan, ‘n foto van een lievelingsplekje, ‘n gevonden fossiel, ‘n bijzonder opschrift, ‘t voorstellen van je grottengroepje, ‘n foto van een overleden grottenloper, ‘n zelf getekend cartoon, ben je geen schrijver lever ‘n foto in, ‘n kort verslagje van een bezoek, je bergvondst(en) (munten, gereedschap,etc.), ‘n bijzondere gebeurtenis, ‘n foto van je favoriete opschrift, ‘n kort antwoord op: “Ik houd van grotten, omdat...”, leuke ontmoetingen ondergronds, ‘n verslag van een onderzoekje, ‘n groepsfoto met namen, je verlichting, stel je zelf eens voor, ‘n briefkaart of andere afbeelding, ‘n relevant krantenknipsel, tips voor mede-berglopers, interessante lnks, literatuurtips, etc.etc.

Nogmaals, niet uitputtend. Een korte, kleine bijdrage.

Laat je “vereeuwigen” in SOK-Info 200, zodat de hoeveelheid aan bijdragen als het ware een “collectors item” oplevert en dat voor de buitenstaander dit nummer weerspiegelt wat ons grottenlopers toch drijft om steeds maar weer de door ons zo geliefde onderaardse kalksteengroeven te blijven bewandelen.

Zelf schreef ik in SOK-Info 100:

SOK-Info

intermediair
trait d’union
tussen dit allegaartje
eigenheimers, opportunisten?

dit renderend collectief
van gedreven “amateurs”
aaneengesmeed
gebundeld verenigd

Verslag SOK-ledenavond van 12 maart 2021

Rob Visser

Deze (de tweede) ZOOM-SOK-ledenavond is vrijwel vlekkeloos verlopen met interessante voordrachten door Joep Orbons en Mike Lahaye. De organisatie was door Susanne verzorgd en de ZOOM-techniek door Patrick Semmeling. Na de inleiding door Susanne startte Joep, mede namens de Van Schaik Stichting (VSS), met een lezing over de Vuursteenmijnen met als subtitels: “Een introductie”, “Wat is de vuursteenmijn?” “Wat doet de VSS?” “Hoe is de stabiliteit?” “Hoe lossen we eventuele problemen op?” en “Wat betekent dit voor Rijkholt”.

Als introductie neemt Joep ons mee naar het begin van de Vuursteenmijnen. Er waren er vele in de regio Zuid-Limburg, tot Aken toe. Ook in Banholt. Deze is de oudste en stamt uit het Neolithicum met metersdikke pakketten vuursteen die in dagbouw werden gewonnen. Langs de Plenkertstraat in Valkenburg is een Vuursteenmijn die ongeveer uit het laat-Neolithicum stamt. Dan die van Jekerdal en Maasdal. Dit zijn meerdere 19e en 20ste eeuwse mijntjes die door Ton Breuls in SOK-Mededelingen nr. 61 zijn beschreven.

Circa 6000 jaar geleden, nadat de vuursteenmijn in Banholt uitgeput was, werd in de westhelling van het Savelsbos gestart met het delven van vuursteen door vanuit het grondoppervlak schachten van maximaal 15 meter diep te graven en vandaaruit zijwaarts kleine en lage gangetjes te graven. Van de 23 vuursteenlagen bevatte laag 10 stenen die tot de beste kwaliteit behoorden en die dus vanuit de schachten werden gedolven. Er was in de zijgangetjes geen verlichting, zodat er een nieuwe schacht moest worden gegraven als het te donker werd. Er zijn zo'n 2000-4000 schachten gemaakt met corresponderende zijgangetjes. In de jaren 60 zijn 76 vuursteenmijnen onderzocht. De vuurstenen werden in de prehistorie gebruikt in allerlei werktuigen om te hakken en te snijden. De vuurstenen werden ook verhandeld, want de Rijkholtse vuurstenen werden tot ver in de omgeving aangetroffen, tot Frankrijk en Duitsland aan toe. Tegen het begin van het bronstijdperk zijn de mijnen verlaten. Moderne belangstelling begon in 1880 met de Belgische archeoloog Marcel de Puydt, die in het landschap kenmerken vond passend bij een vuursteenmijn en die er inderdaad ook bleek te zijn. De interesse was er aanvankelijk vooral van Belgische zijde; van Nederlandse kant waren het professor van Giffen en later professor Waterbolk van de universiteit van Groningen die opgravingen verrichtten. Een werkgroep van de Nederlandse Geologische Vereniging, afd. Limburg, met de gebroeders

Felder ging hierna aan de slag maar gebruikte, als mijnwerker hieraan gewend, een andere techniek waarbij er een horizontale tunnel door de laag van de mijn-gangetjes werd gedreven. Na 8 jaren was deze tunnel 130 meter lang en werd later voorzien van elektrische verlichting, een betonnen plafond, vloer en wanden met daarin talrijke vensters via welke men vanuit de tunnel in de gangetjes kan kijken.

De Limburgse vuursteenmijnen zijn niet uniek: ook in Engeland, Polen en andere landen zijn vuursteenmijnen aangetroffen, maar Rijckholt is bijzonder omdat het tot de best onderzochte mijnen behoort, een toonbeeld is voor archeologisch onderzoek met 60er jaren onderzoeksmethoden en voor het publiek toegankelijk is.

De VSS heeft het beheer van Staatsbosbeheer overgenomen en zorgt voor continuering van de activiteiten van de Nederlandse Geologische Vereniging, afd. Limburg en, sinds 2017, van Staatsbosbeheer. Voorts zorgt de VSS voor onderhoud, beheer, en organisatie van excursies, waarvoor 18 gidsen beschikbaar zijn, waaronder SOK-leden. Er is vleermuisonderzoek (tellingen) sinds 2015 door SOK-lid Hans Weinreich en er zijn demonstraties van vuursteenbewerking door de bekende vuursteenbewerker Ernest Mols, waarbij enkele gidsen zelf ook tot vuursteenbewerker zijn opgeleid. Voorts zijn er diverse tv- en radio-opnamen geweest. Tenslotte is er door GeoControl in 2019-2020 een stabiliteitsonderzoek geweest, waarbij enkele probleemgebieden in kaart zijn gebracht. Er zijn prioriteiten vastgesteld voor aanpak van instabiele gebieden, ook al om daarachter gelegen veilige gebieden toegankelijk te houden. Ook worden de tunnelvensters vergroot en Mike Lahaye is betrokken voor het vervaardigen van 3-D scans. Er zijn vele mensen en bedrijven betrokken. Er zijn werkgroepen voor informatie en presentatie en voor consolidatie van de mijn.

Tenslotte vertelt Joep dat de kerk van Rijckholt een andere bestemming heeft gekregen. De achterste helft is verkocht aan de uitbater van eetcafé Riekelt, in Rijckolt, gelegen tegenover de vertrekplaats van de Vuursteenmijnexcursies. De voorste helft blijft kerk. In de achterste helft van de kerk wordt een B & B gemaakt, onderin is er een ruimte voor info over Rijckholt en voor de Vuursteenmijnen. Die onderste ruimte komt ook ter beschikking van de VSS. SOK-leden worden uitgenodigd om hierover mee te denken. Het is dus een groots avontuur en nadere informatie komt op de volgende SOK-ledenavonden. Op een vraag antwoordt Joep dat er rooskleurige financiële support is te verwachten. Van 1 april tot 1 oktober zijn er bezoekmogelijkheden voor de SOK-leden. Dit moet nader worden geregeld.

De tweede lezing, door Mike Lahaye, is getiteld “Mergelgroeven in Riemst, een update”. Net als Joep presenteert hij enkele projecten, maar nu gerelateerd aan de Riemster grottenwereld. Hij begint met algemene informatie over Riemst en een overzicht over de diverse grottenstelsels en keldertjes (“kuilen”) met hun typische “graeten” en een uiteenzetting over de eigenschappen van kuilen. De daarop volgende onderwerpen zijn: de VZW (de Vlaamse “stichting”) Hulpdienst Groeven, de sanering van de groeve van Hem, de opvulling van een graet en stabilisatie van de groeve Kuil Coenegrachts in Zussen, de werkzaamheden in de Sabbesteeg te Val-Meer, de Kleinstraat in Val-Meer, de filmopnamen van K3 in het Avergat, de plannen voor de ontwikkeling van een door de UNESCO erkend Geopark en een demonstratie van de waarde van 3D-scanningonderzoek in de grotten van Caestert.

De Gemeente Riemst heeft in samenwerking met diverse partijen in het kader van het Europese jaar van het Cultureel Erfgoed (2018) 10 informatiepanelen geplaatst voor erfgoedsites in de Gemeente Riemst en is er recent een Symposium georganiseerd in de mergelgrotten van het Avergat te Kanne.

De VZW Hulpdienst Groeven bestaat uit vrijwilligers en staat de Gemeente Riemst bij met allerlei activiteiten, zoals controle op veiligheid, het monitoren van stabiliteit van mergelgroeven, onderzoek en bijstand bij vermiste personen. Het volgende onderwerp is de sanering van een stelseltje bij de “schuur van Hem” in Kanne. Dit stelsel was geheel met troep en afval (waaronder 3 oude auto’s) tot aan het plafond opgevuld. Er is een graafmachine aan te pas gekomen om alles (50 containers troep en mergel) te verwijderen en een veiligheidsinspectie uit te voeren. Daarna bleek het een mooie kleine groeve te zijn, ongeveer 9 meter hoog met enkele oude opschriften. Tenslotte is de groeve afgesloten met een hekwerk. Dan volgt een overzicht van stabilisatiewerken van de “kuil van Coenegracht” in Zussen. De boven deze kuil staande boerderij moest verbouwd worden, maar er kon geen vergunning worden afgegeven door onvoldoende/onzekere stabiliteit van de ondergrond. Een bekend probleem is de aanwezigheid van lekkende waterleidingen, waardoor grond in bestaande holten stroomt met instabiliteit als gevolg. Vroeger werden holten geheel met beton opgevuld, maar tegenwoordig probeert men zoveel mogelijk rekening te houden met het ondergrondse landschap door muren en verankerde platen aan te brengen, waardoor (bijvoorbeeld) aardpijpen niet meer uit kunnen lopen. De graet is grotendeels met grond en beton opgevuld en het geheel is door de firma Mergelbouwsteen Kleijnen gestabiliseerd. Na de stabilisatiewerken kunnen 3 huizen opnieuw bouwvergunningen krijgen.

Dan vertelt Mike over de pogingen om de ondergrond in een perceel aan de Sabbesteeg (de kuil “Brokken”) te stabiliseren. Daarbij moest de graet van de kuil geïdentificeerd worden. Ondanks diverse pogingen is dit niet gelukt en op

het perceel kan dus niet gebouwd worden vanwege de onzekere ondergrond. Verder gaf Mike een impressie van filmopnamen van K3 (een Vlaams dameszanggroepje) in het Avergat en een update van ontwikkelingen in het voorplan van de Gemeente Riemst om in samenwerking met (ook Nederlandse) gemeenten een Geopark te realiseren met een UNESCO-status. Hierbij worden bijvoorbeeld het landschap, de groeven en het berglopen opgenomen. Men is momenteel nog in de fase van “lobbyen en verkenning” en het zal ongeveer 10 jaren duren voordat deze status is bereikt.

Dan volgt een project aan de Kleinstraat te Valmeer waar enkele, deels ingestorte en niet meer bereikbare kuilen zijn. Er werden diverse boringen uitgevoerd, tot 15 meter diep. In de boorgaten werden pvc-buizen geplaatst die gevuld werden met water om een geofysisch onderzoek mogelijk te maken. Onder de grondlagen werd mergel aangetroffen op 12 meter en kort daarbij merkwaardigerwijs, op 9 meter diepte. Dit wordt waarschijnlijk door een oude instorting verklaard. Er werd ook een holte aangetroffen waarin men een camera heeft laten afzakken en aanwijzingen vond voor een oude instorting met ingespoelde modder (met krimpscheuren). Er werd ook geofysisch (seismisch) onderzoek verricht, waarbij men kleine knallen genereert die voortgeplante trillingen veroorzaken en waarbij de samenstelling van de grond bepalend is voor de snelheid van de trillingen. Door een verschil in samenstelling kan men een idee van de opbouw van de ondergrond krijgen, waaronder de aanwezigheid van holtes. Ook werden er in enkele kuilen 3D-scans gemaakt. Tussen twee boorgaten was “een anomalie” in de ondergrond zichtbaar wat mogelijk wijst op een onbekende holte of gang. Ter plaatse zal daarom deze zomer verder onderzoek worden gedaan.

Verdere informatie: zie een artikel van Johan Janssen in SOK-Mededelingen nr 24 “De kuilen van Val-Meer”.

Dan legt Mike de functie en werking uit van een recent door de Gemeente Riemst verworven “mobiele 3D-scanner”, de GeoSLAM REVO RT, een roterende laserscanner met een nauwkeurigheid (tot circa 30 meter) van 2-5 cm. Dit apparaat is ideaal voor het karteren van mergelgroeven. Het apparaat genereert een puntenwolk door registratie van weerkaatste uitgezonden laserstralen, waardoor een gedetailleerde schematische driedimensionale kaart ontstaat. Mike toont ons diverse voorbeelden met een verbluffend resultaat. De gangen kunnen ook nog eens in alle richtingen gedraaid worden. De kleurverschillen van de pilaren wijzen op verschillende, bijbehorende hoogten. Na talrijke voorbeelden te hebben laten zien van de toepassing van de laserscanner besluit Mike zijn voordracht met enkele somber stemmende foto's van recente spuitbus graffiti, soms over oude opschriften heen. Op een vraag naar afsluitbaarheid van de Caestertgroeve antwoordt hij dat dit problematisch is omdat er 3 partijen zijn: Nederland, Vlaanderen en Wallonië. Gelukkig is er nu (een begin van) overleg,

waarbij zelfs een vorm van toegankelijkheid in de toekomst besproken wordt. Na deze interessante voordrachten bij een vlekkeloze ZOOM verbinding zijn er nog enkele opmerkingen en sluit Susanne de avond af. Op een informele samenkost, toch een van de mogelijkheden om onder het genot van een biertje bij te praten en nieuwe leden te ontmoeten, moeten we nog even wachten.

**Grottendokter Mike Laheye met de 3D-scanner
in de hand. Foto Borgerhoff**

Foto overgenomen van “Het belang van Limburg”
24 augustus 2020

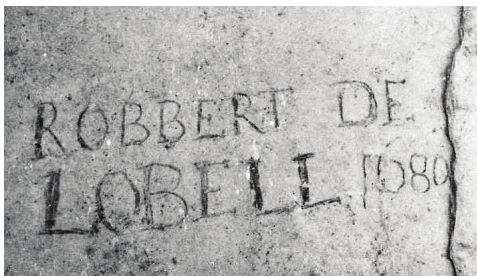
Bezoekers opgespoord: Robbert de Lobell

Patrick Semmeling

Een pilaar verder dan het opschrift van Rosa de Horion (zie Info 196) staat het onderstaande opschrift uit 1680. Ook staat er nog een 2e opschrift in de buurt van de instorting (die er toen nog niet waren).

Deze opschriften zijn interessant, omdat ze tot de oudere toeristische opschriften behoren. Robbert de Lobell (1649 -1706) kwam namelijk niet uit Limburg, maar uit Brabant.

Een toevallige parallel met het opschrift van 'juffrouw Rosa' is dat Lobell ook uit Den Bosch kwam en net als Rosa's man was de Lobell ook arts.

Robbert was het jongste kind uit een gezin van vijf.

Zijn vader Nicolaas was schepen in Den Bosch en tevens koopman. De familie woonde er in het huis: Int Gulden Hooft (nu: Schapenmarkt 7-9).

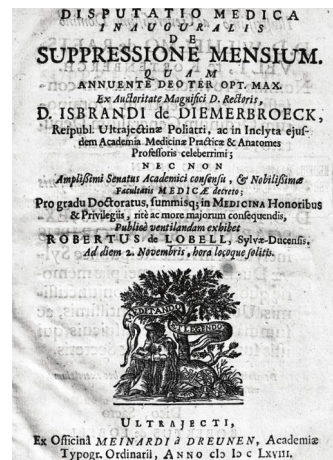
Robbert promoveerde in 1668 in de geneeskunde (*Medicinae Doctor*) te Utrecht, met zijn werk: "*De suppressione mensium, quam annuente Deo, terrae optimus maximum*".

Vervolgens werd hij stadsdokter van Den Bosch.

In een archiefstuk uit 1680 wordt Robbert ook vermeld als schepen van Den Bosch en tevens als regent van het Groot Gasthuis (het 2e oudste ziekenhuis van Nederland, tegenwoordig het Jeroen Bosch ziekenhuis).

In 1681 ging Robbert wonen aan de Peperstraat 10, waar hij in 1696 nog een extra stuk tuin bijkocht.

Daarnaast was hij ook ontvanger (belastingambtenaar) en griffier van Dalhem (onderdeel van het land van Overmaas, Brabants gebied).

Helaas is hier geen jaartal van bekend, maar het bezoek aan de Zonneberg heeft dan mogelijk tijdens een heen- of terugreis plaatsgevonden.

Naast hun wereldlijke taken vervulde de familie ook geestelijke.

In de gereformeerde kerken bestaan er drie ambten: de ouderling (voor de pastorale zorg), de predikant (voor het preken en bedienen van de sacramenten) en de diaken (hulpdienaar met diverse taken).

Een ouderling en diaken moet onberispelijk zijn en wordt democratisch verkozen. Hun ambt geldt voor een bepaalde periode.

- Nicolaas senior was diaken in 1633, 1635 en 1637.

- Nicolaas junior was diaken in 1667 en ouderling in 1678 en 1682.

- Robbert was diaken in 1673 en ouderling in 1680 en 1689.

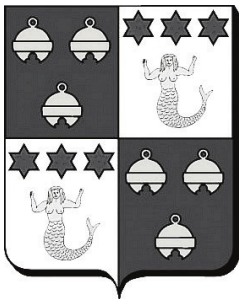
- Daniël II (†1687) studeerde af in Utrecht en werd daarna een bekende hervormde predikant.

Zijn zoon Daniël III (†1757) was ouderling in 1715, 1719 en 1722.

Hij werd net als zijn grootvader schepen in Den Bosch. Van hem is ook een zegel met wapenschild bekend.

Het geslacht Delobel komt al rond 1300 voor in Noord-Frankrijk, vooral rond Valenciennes. Deze familienaam is afgeleid van de Latijnse benaming voor wit, blank of helder: Albus > Aubel > Obel.

Het is helaas nog onduidelijk hoe de Nederlandse tak, waarover dit artikel gaat, aansluit op de oudere Franse tak. Volgens een notitie op internet (zonder verdere bronvermelding) waren de ouders van Nicolaas senior gevlucht naar Aken, vanwege hun geloof.

In 1572 vond er namelijk de Bartholomeüsnacht plaats, een massamoord op naar schatting ten minste 10.000 Hugenoten. Echter: deze ouders (Daniël I en Antoinette)

zijn rond 1575 geboren, dus kunnen onmogelijk toen al gevlucht zijn. Laat het nu net de ouders van Daniël I betreffen die onbekend zijn...

Er is echter uit de Franse tak nog een beroemd lid, dat bovendien ook een link heeft met Nederland. Mathias Delobel veranderde zijn naam naar de Lobel maar mat zich later het chique de l'Obel aan. In enkele van zijn werken wordt ook een Latijnse variant gebruikt: de Lobelia of Lobelius.

Hij was een befaamd geneeskundige en plantenkundige.

Na studies in Leuven en Parijs maakte hij reizen naar Duitsland, Italië en Engeland. Hij schreef enkele invloedrijke werken en werd vanwege zijn faam zelfs benoemd tot lijfarts van Willem van Oranje.

Van 1571 tot 1587 verbleef de l'Obel te Antwerpen, Middelburg en Delft.

Na de val van Antwerpen in 1585 vluchtte hij naar Engeland, waar hij lijfarts werd van koning Jacobus I. In Engeland zou hij ook trouwen en kinderen krijgen, echter: dit huwelijk vond pas rond 1595 plaats (gezien geboortejaren van zijn vrouw en kinderen). Mathias was toen reeds 57 jaar oud.

Dit laat dus een mogelijkheid vrij voor een eerder huwelijk. Zou hij dan de vader kunnen zijn van Daniël I en daarmee de overgrootvader van Robbert?

Mathias de l'Obel

Daniël II de Lobell, predikant

Robbert ligt samen met zijn ouders, broer en nog enkele familieleden begraven in de Sint-Janskathedraal van Den Bosch (in het zuidtransept, de noordelijke travee, de meest westelijke van de middelste rij van vier zerken).

Bronnen:

RHCL: Collectie Jan Spee, vak F12-16 en F9-85

www.bossche-encyclopedie.nl

www.grafzerkensintjan.nl

www.cbgfamiliewapens.nl

henkbeijersarchieffcollectie.nl

Brabants Historisch Informatie Centrum (bhic.nl)

A.F.O. van Sasse van Ysselt - De voornamen huizen van Den Bosch (1911)

Edouard Morren - Mathias de L'Obel: sa vie et ses euvres (1875)

Wikipedia: Mathias de Lobel

Diverse kleinere bronnen

What's in a name? De Studentengroeve te Geulhem

Peter Jennekens

Ongeacht de naam van een groeve, de groeve zelf is voor ons veel belangrijker. Maar toch kan het ook interessant zijn om te weten waar de naam van een groeve, of een gedeelte daarvan, vandaan komt. Een onderwerp waar ik al meer dan 10 jaren mee bezig ben en dat waarschijnlijk ook niet af zal komen. De lijst wordt steeds uitgebreider, want iedere keer komen weer nieuwe gegevens boven water.

De namen waar groeven onder bekend staan zijn aan verandering onderhevig. Niet alleen dat namen in de loop van de tijd “verbasteren”, maar ook omdat er bijvoorbeeld een nieuwe eigenaar komt die zijn naam aan de groeve geeft. Verder heeft eenzelfde groeve vaak diverse namen. In oudere archiefstukken komen maar sporadisch namen van groeven voor. Nadat het Staatstoezicht op de Mijnen zijn intrede deed, werd het van belang om groeven op naam te brengen en werden ook de eerste lijsten gemaakt met daarop een overzicht van de namen van de groeven. Meestal waren dit alleen maar die dewelke op dat moment nog in gebruik waren.

Zoals ik al schreef, mijn “groevennamenlijst” is nog lang niet klaar en bevat nog veel lacunes.

Zo ook wat de Studentengroeve te Geulhem betreft. De groeve is gelegen aan de Wolfsdriesweg tegenover hotel Vue, het voormalige Vue des Montagnes. Voor de naam Studentengroeve was tot voor kort nog geen verklaring. Ja, het zou wel eens iets met studenten te maken kunnen hebben, maar wanneer is zo een naam dan ontstaan en wat hebben studenten dan met die groeve te doen? Het gemis van een naamverklaring bleef, totdat bij het struinen op internet, op zoek naar gegevens over Geulhem, bij toeval de volgende hier beschreven krantenartikelen naar boven kwamen.

De Nederlander van 21 augustus 1903:

“Natuurlijke leefwijze.

Geulem (L.) kan dezer dagen een vreemd schouwspel genieten, haar aangeboden door een viertal Delitsche muzenzonen, die daar “hun tent hebben opgeslagen” in letterlijke zin. Met hun vieren kwamen ze uit Delft, de studenten, en na verkregen vergunning van den burgemeester, zijn ze 8 meter boven den beganen grond in een rotsholte geklauterd, om daar op passende wijze in hun levenson-

derhoud voorziende, hun vakantie door te brengen.

Een voerman van Meerssen bracht hun koffers en een linnen tentje, waaronder de heeren grotbewoners des nachts op stroobossen hun leden neervlijen. Een van hen moet den geheelen dag binnen blijven. Hij speelt voor kok (want zij koken hun eigen potje) en heeft de kamerwacht. De andere 3 cancaneeeren als gemsbokken op de rotsblokken rond en leven 't nomadenleven met al zijn afstootends en aantrekkelijks. Zij wasschen hun eigen goed, zij helpen zich zelven met alles, 't is je reinste mannetjeshuishouden."

De volgende dag doet het Rotterdamsch Nieuwsblad dit schijnbaar interessante nieuws nog eens dunnetjes over:

"Student-grotbewoners!

Door een spel der fortuin geraakte een onzer bladen blijkbaar ook in de grot te Geulem (bij Valkenburg) verzeild, waar de studenten hun bivak opgeslagen hebben. Dientengevolge ontvingen wij uit bedoelde grot een schrijven, waarin ons onder hoogachting betuiging verzekerd werd, dat de gezondheid der grotbewoners, dankzij 't Limburgsche klimaat, zich dezer dagen uitend in aanhoudende wolkbreuk, bijzonder weinig te wenschen overliet.

De heeren, die niet uit Delft, doch uit Utrecht zijn, verklaren, dat zij allerheerlijkst eten, wat ons in niet geringe mate verbaasd doet staan over hun kookkunst. Wij wenschen de heeren grotbewoners nog vele aangename dagen toe in hun hooge woning. L.K."

Niet alleen de kranten hadden een warme belangstelling voor deze studenten, maar ook een fotograaf legde de situatie vast op de lichtgevoelige plaat, waarna zelfs een prentbriefkaart van het geheel verscheen.

De hier afgebeelde kaart met als titel "Rotsen bij Geulhem Kampement der Studenten" is verstuurd op 20 juli 1904 en heeft een uitgever uit Valkenburg.

Hiermee is dus een uitleg gegeven aan het ontstaan van de naam "Studentengroeve". Natuurlijk is dit niet de oorspronkelijke naam, maar een naam die toevallig is ontstaan naar aanleiding van een momentopname.

Neerhem nr 8

Stefan Rompen

Dit huis is van de bekende architect Cuypers geweest. Zijn volledige naam was Petrus Josephus Hubertus Cuypers. Hij was het negende kind van Joannes Hubertus Cuypers en Maria Joanna Bex en werd geboren op 16 mei 1827. Van 1880 tot 1918 is hij vaak te vinden in Valkenburg, iets dat voor velen een onbekend feit is. Tussen 1894 en 1898 staat hij zelf in het bevolkingsregister van het Geulstadje.

Cuypers had veel plannen voor verschillende objecten in Valkenburg. In dit stukje zal ik me even beperken tot de zaken die relevant zijn voor het verhaal rond het huis bij Neerhem 8.

In 1869 vestigt pastoor Johannes Langenhoff zich in Oud-Valkenburg (in die tijd was het nog Oud-Valkenburg en heette de Neerhem ook de Oud-Valkenburgeweg). Enkele panden aan de Neerhem zijn dan zijn (Langenhoff) eigendom. Omdat Cuypers regelmatig Valkenburg bezoekt, verblijft hij op nummer 6 (het pand R naast 8). In de jaren erna koopt hij de huizen om nummer 4, 6 en 8 op. Op dat moment is hij ook eigenaar van Den Driesch en het er onder gelegen gangenstelsel van de Fluweelengrot.

In deze groeve vinden we ook een portret terug van hem, waar de datum en maker nog onbekend van zijn. We vermoeden ook dat de kapel van de Fluweelengrot door dhr. Cuypers is ontworpen en gerealiseerd. Ik heb begrepen dat het een sterk gelovige man was, die elke dag zou bidden. Mede hier om zou hij 'een kapel aan huis' hebben gebouwd in de groeve. Zo kon hij zijn gebeden dagelijks in een kapel uitvoeren.

Omdat hij een eigen ingang wilde, maakte hij vanaf het (huidige perceel) van nummer 8 een ingang naar deze groeve. Deze komt vlak bij de kapel uit: als men de gang verlaten heeft, is het nog 20 meter lopen tot aan de kapel, zo even uit mijn hoofd. In deze groeve heeft Cuypers jaren lang champignons gekweekt. Zijn erfgenamen zullen in de jaren erna de groeve omtoveren tot de bezienswaardigheid die wij vandaag de dag kennen.

Ook behoorde de kasteelruïne tot de eigendommen van de architect, deze ligt vlak achter de woningen aan de Neerhem, omdat Den Driesch ‘de achtertuin’ van de woningen is, waar hij o.a. druiven in een serre gaat verbouwen. Hier komen ook de kelders naar mijn idee vandaan. Zo had hij een opslagplaats voor de druiven en andere producten die hij op Den Driesch zou verbouwen.

Nogmaals, dit is enkel een gedachtegang van mij, zonder daadwerkelijk bewijs. Hiervoor zouden we de ouderdom moeten vaststellen, als dat mogelijk is. Een van de kelders, die dus afgesloten zijn zoals ik het gegrepen heb, kan zo maar het gangetje naar de Fluweelengrot zijn.

De gidsen daar zullen het kennen als het gangetje van De Quay of het werkmansgengske.

Dit ligt heel kort op de perceelgrens van nr. 10. Dit huis is even uit mijn hoofd, in 1962 gebouwd. Of er voor de tijd ook al bebouwing stond, weet ik niet. Daar zou de oorzaak dus kunnen liggen (de tuin was voorheen groter, geen bebouwing L van nr. 8). Vanuit de Fluweelengrot kunnen we het gangetje in, maar dit is op het einde afgesloten met een muur. Als ik er ben, zal ik even een foto maken van de situatie. Wel heb ik hierboven een van de weinige foto's die ik heb toegevoegd van dit gangetje.

Ik ben erg nieuwgierig of deze gang nog te zien is vanaf het perceel van nr. 8, want tot ergens in de jaren '60 vorige eeuw was het muurtje nog niet volledig dicht en was de bovenste rand nog open. Mijn opa, Paul Pisters, was er toentertijd gids en heeft samen met een collega over het muurtje gegluurd. Daar zagen ze rekken staan met potten met ingemaakt eten. Mijn collega Peter Geijselaers bevestigt dit: hij rook op een middag de geur van zuurvlees in de grot. Samen met zijn toenmalige collega zijn ze het geurspoor gevolgd en kwamen uit in het werkmansgengske, waar dus in de ‘kelder’ een pan zuurvlees stond.

Ook gaat er een verhaal rond over een drugsfabriek. Sommige beweren dat dit dus vanuit het gangetje was te zien en dat het daarom volledig is afgesloten (mij lijkt het zelf bij nader inzien onwaarschijnlijk, ik bedoel: een goede arts zou daar toch nooit dat soort praktijken uitvoeren? Of zouden de bewoners van nr 10 er iets mee gedaan hebben?).

Maar goed, de verbinding met de Fluweelengrot kwam dus uit op het perceel zoals ik hierboven heb toegevoegd. Iemand beweerde afgelopen week nog dat het gangetje uit zou komen in de kelder van nummer 10... wellicht dat we hun kelder ook een keer moeten bekijken... Maar zoals de kaart het laat zien (en wie weet is deze niet 100% nauwkeurig (zowel de groevekaart, perceelkaart als de wegenkaart)) kunnen we stellen dat het gangetje uitkomt bij de tuin van nr. 8.

Een ongeluk in de Sint Pietersberg

Valère Ceulen

Afgelopen maand wandelde het echtpaar Humblet mijn wijngaard binnen en kwamen wij te praten over de mergelgrotten, waarvan de ingang van Noord hier vlakbij ligt. Dhr.Math Humblet vertelde mij toen dat door zijn familie in de Sint Pietersberg een bijzondere geschiedenis is geschreven. Ik heb hem gevraagd dit verhaal eens op te schrijven en hierin vertelt hij het volgende:

“Tijdens de 1e Wereldoorlog was Nederland neutraal, maar stond België in vuur en vlam.

De grotten werden dan ook regelmatig gebruikt om te smokkelen.

Mijn oudoom deed hier ook aan mee en trok steeds weer vanaf de ingang Sint Pietersberg

met paard en wagen, gevuld met contrabande, door de grotten richting Kanne.

Tijdens een van deze tochten is een gang ingestort, waardoor hij en zijn metgezel om het leven zijn gekomen.

Dit ongeval moet rond 1918 hebben plaats gevonden.”

Aldus zijn verhaal.

Wie van onze SOK-leden heeft hierover meer gehoord of gelezen?

Bezoekers opgespoord: Charles Mézeray

John Caris

“Charles Mézeray, compositeur distingué 15 mars 1828” staat er in rode letters. Een componist dus en kennelijk een beroemde; hij schreef het er immers zelf bij!

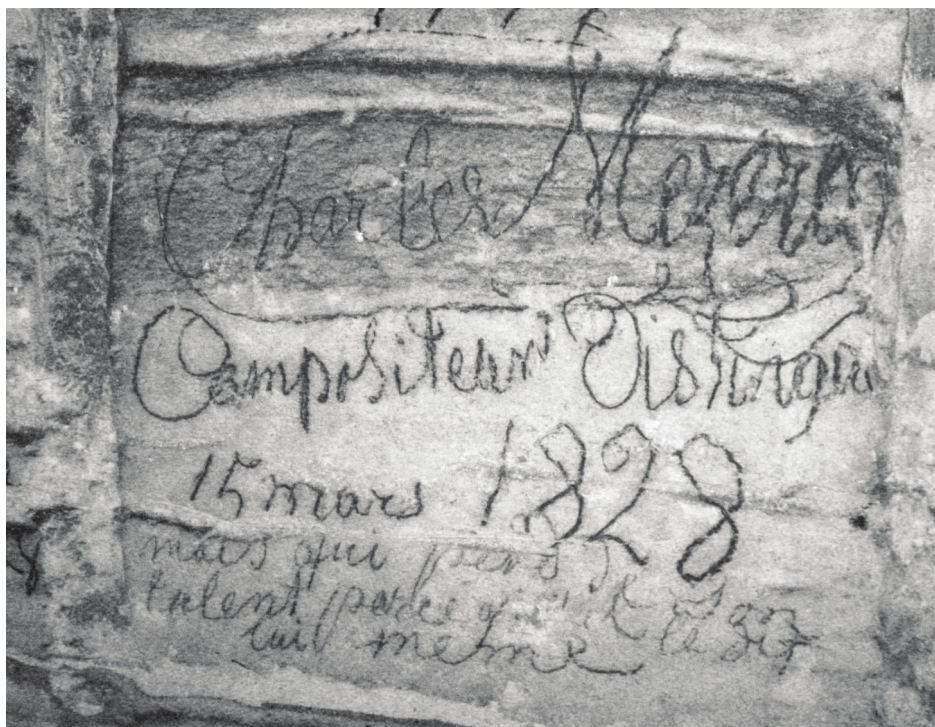
Zijn volledige naam klinkt te fraai om hier niet volledig weer te geven: Louis Charles Lazare Costard de Mézeray. Charles was een musicus die in zijn tijd inderdaad niet helemaal onbekend geweest moet zijn. Dat wil zeggen, bij operaliefhebbers in het Franstalige deel van Europa.

Hoewel er niet veel biografische informatie te vinden is over Charles kunnen wij wel stellen dat hij al op jonge leeftijd over een behoorlijke dosis muzikaal talent beschikte. Hij is geboren in 1807 in Braunschweig als Louis Charles Lazare Costard. De Mézeray was de achternaam van zijn grootmoeder die hij er later zelf aan zou toevoegen. Hij was operazanger, componist en vooral verdienstelijk dirigent. In 1825 was de tiener al dirigent in de schouwburg van Straatsburg en later in 1827 werd hij eerste dirigent aan de schouwburg in Verviers. Een jaar later, toen hij nog maar net twintig was en zijn naam in de Zonneberg vereeuwigde, was hij al eerste dirigent aan het toenmalige Théâtre Royal de Liège. Dit is het tegenwoordige Opera Royal de Wallonie, een behoorlijke prestatie op die leeftijd! Dat hij zichzelf ‘compositeur distingué’ noemde is niet bepaald bescheiden als wij bedenken dat hij op dat moment nog nauwelijks bekendheid genoot vanwege eigen werk. Hij was waarschijnlijk wel druk bezig met het componeren van zijn tweede opera: ‘Guillaume de Nassau’. Deze opera ging in september 1832 in première in het zogenaamde Franse Theater in Den Haag. Charles vertolkte zelf als bariton één van de rollen in deze voorstelling. De opera is daarna nog enkele keren uitgevoerd, maar als wij een recensent van het Algemeen Handelsblad van 24 november 1832 mogen geloven maakte de opera geen al te beste indruk. De muziek was matig, het libretto rammelde en hoewel iedereen zijn best deed bleef het een lauwe, middelmatige opera. Wij hoeven ons dus niet te schamen dat wij nooit van deze opera of van Charles gehoord hebben.

Waarschijnlijk teleurgesteld door de matige ontvangst heeft hij weinig meer geschreven en van zijn talenten als ‘beroemd componist’ heeft men daarna weinig meer gehoord. Charles is in de vergetelheid geraakt, net als zijn weinige composities. Bij leven maakte hij daarentegen wel indruk als dirigent. Hij zou nog

verschillende belangrijke orkesten dirigeren in onder andere Marseille, Straatsburg, Gent, Antwerpen en Bordeaux.

Toen hij in 1887 op 79-jarige leeftijd overleed in Asnieres-sur-Seine, bij Parijs in Frankrijk, bestond zijn belangrijkste nalatenschap uit twee talentvolle dochters die als operazangeressen de nodige faam genoten. Van Charles is jammer genoeg geen afbeelding bekend. Daarom alleen de foto van het opschrift in de Zonneberg.

Het onbescheiden opschrift, waarmee hij zichzelf als beroemd componist presenteerde, was voor een anoniem gebleven tijdgenoot aanleiding er op te reageren door er iets onder te schrijven, er staat: “mais qui perd de son talent parce-que il le dit lui-même”. Dit zouden we letterlijk moeten vertalen als: “Maar die zijn talent kwijt is omdat hij het zelf zegt”.

MEET THE UNDERGROUND PRESS

Ton Breuls

“Einde aan licht- en geluidsshow’s” (*de Limburger van 3 maart 2021*): de gemeente Valkenburg gaat het over een andere boeg gooien en stopt definitief met de licht- en geluidsshow’s in de **GEMEENTEGROT**. Ze vraagt binnenkort de museumstatus aan voor de grot. In de toekomst wordt het accent gelegd op het authentieke karakter van de mergelgangen. De status zou een erkenning zijn voor de bijzondere betekenis van dit stukje ondergronds cultureel erfgoed. Als erkend museum trekt de Gemeentegrot straks waarschijnlijk meer bezoekers.

“Ik denk dat ik nog maar een of twee procent van de grotten weet” (*dL van 15 maart 2021*): bijna veertig jaar publiceert **Ton BREULS** onderzoeken over de mergelstelsels in de **SOK-Mededelingen**. 3500 Pagina’s heeft hij samengesteld met 299 artikelen door honderd auteurs. Twee keer per jaar verschijnt het blad dat *“geliefd is onder specialisten. Maar bijvoorbeeld ook museum Naturalis hoort tot de trouwe abonnees.”* De 75e jubileumeditie is geheel gewijd aan een onderzoek van **John CARIS** die de drie ondergrondse musea van de St. Pietersberg in kaart bracht.

“Vleermuistellingen gaan niet door” (*dL van 15 maart 2021*): de vleermuizen in de **GROTTEN** worden deze winter uit voorzorg niet geteld uit angst voor het coronavirus. Voorkomen moet worden dat het virus overspringt van mens op dier. *“We moeten zorg dragen dat we de dieren niet besmetten”*, zegt vleermuisexpert **Ger BECKERS**. *“Ook al zouden we mondmaskers dragen en houden we afstand, we zijn als onderzoeker een risicofactor voor de vleermuis.”* Omdat nog niet helemaal duidelijk is hoe het virus zich verspreidt tussen mens en dier, wordt het zekere voor het onzekere genomen.

“Mergeldeskundige Ton Breuls zit aan de 75ste editie van ‘SOK-Mededelingen’ (*HBvL van 23 maart 2021*): de 75ste editie rolt momenteel van de persen. De SOK werd in 1977 opgericht. *“Er bestond toen weinig literatuur over de groeven. Daarom besloot ik met enkele gelijkgestemden onze ervaringen te delen via een infoblad. Het bleek een schot in de roos. Op het hoogtepunt hadden we meer dan 400 abonnees. Nu zijn er dat nog zo’n 300,”* aldus **BREULS**. *“Ik heb nog materiaal voor meerdere edities, want de geologische, biologische, cultuur-historische, artistieke en industriële informatie uit de groeven is haast onuitputtelijk.”*

“Spelende kinderen ontdekken zinkgat aan Misweg in Zussen” (*Het Belang van Limburg van 7 april 2021*): het waren spelende kinderen die in een weiland langs de Misweg in Zussen het zinkgat ontdekten. Ze verwittigden de buurman, die op zijn beurt de burgemeester inlichtte. *“Het gat van zowat vijf meter diep is een oude aardpijp, waarvan de inhoud geleidelijk aan is weggesijpeld in de ondergrond. Dat hebben we na inspectie in de GROTE BERG kunnen vaststellen”* zegt **Mike LAHAYE**. De gemeentelijke diensten hebben het gat met hoge hekken afgezet en zullen het wellicht nog deze week opvullen.

“Opnames derde Nachtwachtfilm in mergelgroeven van Kanne” (*HBvL van 8 april 2021*): de Dag van de Bloedmaan is de derde speelfilm die Ketnet en Studio 100 samen produceren. De opnames in de **MERGELGROTTEN van KANNE** zijn de enige in Limburg en duren drie dagen. Het is niet de eerste keer dat Studio 100 neerstrijkt in de mergelgrotten. Eerder vormden ze al het decor voor filmopnames met Mega Mindy en K 3. Burgemeester VOS, die een kijkje kwam nemen op de set, was in de nopjes met het bezoek. *“We zijn zeer vereerd om de filmcrew te mogen ontvangen in één van de bekendste toeristische attracties van onze gemeente.”*

“Politie betrapt dertien mensen in ondergrondse mergelgroeven” (*HBvL van 13 april 2021*): in de mergelgroeven van **CAESTERT** zijn zondag opnieuw vier groepen met in totaal dertien personen gevonden. Ze kregen allemaal een proces-verbaal. Vier personen hadden graffitibussen bij. Vier Nederlanders kregen bovendien een corona-pv voor hun trip naar België. Tenslotte werden zeven pv's opgesteld voor bezit van verdovende middelen. Het ging om een gecoördineerde actie die kadert in de aangekondigde frequente inspecties van de groeven. *“We willen ons waardevol ondergronds erfgoed beschermen,”* aldus **Marc VOS**.

“Straat afgesloten na ontdekking onbekende tunnel in Lindestraat” (*HBvL van 17 april 2021*): tijdens een inspectie van de ondergrondse mergelgroeve in de **LINDESTRAAT** in Zichen is een onbekende kleine “graet” ontdekt die gedeeltelijk onder het voetpad ligt bij een onbebouwd perceel. Uit veiligheidsoverwegingen werd de straat vrijdag afgesloten voor doorgaand verkeer. De komende dagen moet blijken of er instortingsgevaar is. Er zullen onder het terrein en de Lindestraat opmetingen gebeuren om de precieze locatie en diepte van de graet en de groeve te bepalen.

“We missen nóg twee jongens” (*dL van 17 april 2021*): zes jongeren raakten 25 jaar geleden verdwaald in de **MUIZENBERG** en dachten dat ze doodgingen. Nadat ze een nacht niet thuis gekomen waren, sloegen enkele ouders alarm. De politie trommelde **Ton BREULS** op, die op zijn beurt **Johan JANSSENS** (en **Johan WILLEMS – red**) waarschuwden. Na eerst de **KEEL** en de **Werken van MATHUUS** doorzocht te hebben, besloten ze de Muizenberg te onderzoeken. Uiteindelijk werden vier jongeren gevonden. De twee anderen waren inmiddels aan de kanaalkant door agenten getraceerd. Omdat er daarna geen contact meer is geweest met de kinderen, vragen de “redders” zich af hoe het hun na al die jaren vergaan is.

“Muurschilderij voor koersdirecteur” (*dL van 19 april 2021*): koersdirecteur **Leo van VLIET** van de Amstel Gold Race heeft een eigen straatnaambordje op vakantiepark Landal Kasteeldomein Cauberg en een muurschilderij in de **GEMEENTEGROT** gekregen. Het bordje en de muurschilderij werden aan de vooravond van de wielervedstrijd feestelijk onthuld. Van Vliet beleefde zijn 25ste Amstel Gold Race als koersdirecteur.

“Schatkamer van het Savelsbos” (*dL van 23 april 2021*): de **VUURSTEENMIJN** van Rijckholt is een van de grootste opgravingen in zijn soort in de wereld. Zeker 75 mijnschachten zijn teruggevonden, maar naar schatting zijn er meer dan tweeduizend geweest. *“Het is een kroonjuweel, maar het krijgt nu niet de aandacht die ze verdient”* zegt **Joep ORBONS** van de van Schaikstichting, die de mijn beheert. Maar de mijn krijgt een upgrade. De plannen daarvoor zijn door de provincie voorgedragen bij “Europa”. En de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed heeft 750.000 euro beschikbaar gesteld voor de stabilisatie van de vuursteenmijn.

Groeve Lindestraat (Zichen-Z-B)

Foto: Red. (FW)

Volgende SOK-zoomlezing

Vrijdag 14 mei

Aanvang 19.30

De SOK-Info-redactie heeft het recht om een aangeboden artikel te weigeren. De geplaatste artikelen tegenwoordigen niet automatisch de standpunten van de SOK-Info-redactie of die van het SOK-bestuur.

Groeven in beheer bij de stichting Ir. D.C. van Schaik:

Bovengenoemde organisatie heeft een aantal groeven in beheer of een collectieve vergunning voor een groeve. Voor het bezoeken van deze groeven moet u contact opnemen met de beheerder.

Bij inbraak in één van deze groeven:

Bij constatering van inbraak of vernielingen aan een van de groeven, dit direct melden, liefst dezelfde dag nog. Melden van vernielingen bij onderstaande personen. Als de eerste niet bereikbaar is, dan de volgende op de lijst.

1e Groevebeheerder van die groeve. Voor namen en telefoonnummers, zie hieronder.

2^e Het calamiteitennummer van de stichting: 06-816 88 967.

3^e Ieder bestuurslid van de Van Schaikstichting. Voor namen en telefoonnummers, zie pagina 2.

De Van Schaikstichting stelt zich ten doel de afsluiting van de groeve binnen 24 uur te herstellen.

Voor meer informatie: www.vanschaikstichting.nl

Groeve:	Beheerder:	Telefoon:
Apostelgroeve	Ton Breuls	+32 (0)12-45 40 59
Fallenberggroeve (niet toegankelijk)	Rob Swaans	043-347 08 68
Gewandgroeve	Marc Dresens	06-557 27 887
Heiberggroeve		
Groeve de Keel / Kleine Keel	Luc Walschot / René Peels	+32 (0)12-44 13 50
Groeve Eys (niet toegankelijk)	Wim Kneepkens	043-347 11 88
Keldertjes Slavante	Wil Ramaekers / Jean Marie Schrijnemaekers	043-364 52 39
Roothergroeve	John Hageman	043-364 54 19
Scharnderberg (niet toegankelijk)	John en Rob Knubben	043-361 12 27
Scheuldergroeve (niet toegankelijk)	Marieke Huijben	06-874 47 825
Theunisgroeve	Ed en Thuur Thijssens	06-446 33 650
Vuursteenmijn Rijckholt	Martha en Jan van de Ven	043-343 20 84

De Sint-Pietersberg

De Sint-Pietersberg wordt beheerd door de vereniging Natuurmonumenten. De SOK heeft een collectieve onderzoeksvergunning voor de Zonneberg, het Noordelijk Gangenstelsel en het gebied onder het Fort.

Onderzoeksaanvragen moeten ingediend worden bij het secretariaat van de SOK.

Toezichthouder van de beide groeven is Harm Hovens, telefoon 06-558 25 192

Bij onraad of calamiteiten kunt u ook de boswachter, Tim Koumans, contacteren, telefoon: 06-832 15 415

Deze uitgave werd mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de

De SOK-Info
is een uitgave van de
Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven,
Natuurhistorisch Genootschap in Limburg

Provincie Limburg

